

Hvordan kan stiftelser bidra til nytenkning om finansiering av forskning og innovasjon?

Kirsti Mathiesen Hjemdahl

Styreleder Stiftelsesforeningen
og daglig leder Cultiva

ARENDALSUKA

Stiftelsers betydning for forskningsfinansiering i Norge - et uforløst potensial?

Arendalsuka 2022

Store forskjellene mellom Norge og våre naboland når det gjelder stiftelsenes rolle i finansiering av forskning.

I Danmark var for eksempel stiftelsenes andel av samlede forskningsbudsjetter i 2019 på 26 prosent.

Til sammenligning kom litt under 5 prosent av FoU-finansieringen i Norge fra private kilder.

FAKTA

Stiftelser som finansierer forskning

De 20 største stiftelsene som er knyttet til forskning. Stiftelsens egenkapital i parentes. Selv om en stiftelse kan knyttes til forskning gjennom sine vedtekter, så er dette gjerne bare ett av flere formål.

OLAV THON STIFTELSEN (kr 25 372 902 295)

5 STIFTELSEN SINTEF (kr 2 496 652 000)

TROND MOHN STIFTELSE (kr 2 176 626 365)

GRIEG FOUNDATION (kr 1 509 476 435)

STIFTELSEN DET NORSKE VERITAS (kr 1 243 000 000)

TRITORIASTIFTELSEN (kr 1 131 624 000)

STIFTELSEN SØRLANDETS KOMPETANSEFOND (kr 1 077 611 563)

REIDAR OG GUNNAR HOLSTS LEGAT (kr 1 004 629 462)

STIFTELSEN HANDELSHØYSKOLEN BI (kr 838 820 000)

STIFTELSEN NORSK LUFTAMBULANSE (kr 721 820 000)

STIFTELSEN KRISTIAN GERHARD JEBSEN (kr 683 809 266)

O KAVLI OG KNUT KAVLIS ALLMENNYTTIGE FOND (kr 544 491 000)

DET NORSKE DIAKONHJEM (kr 525 915 743)

HANS HERMAN HORNS STIFTELSE (kr 521 150 237)

MAJOR OG ADVOKAT EIVIND ECKBOS LEGAT (kr 428 393 285)

STIFTELSEN KISTEFOS- MUSEET (kr 420 975 526)

9 STIFTELSEN NASJONALMUSEET FOR KUNST (kr 409 989 093)

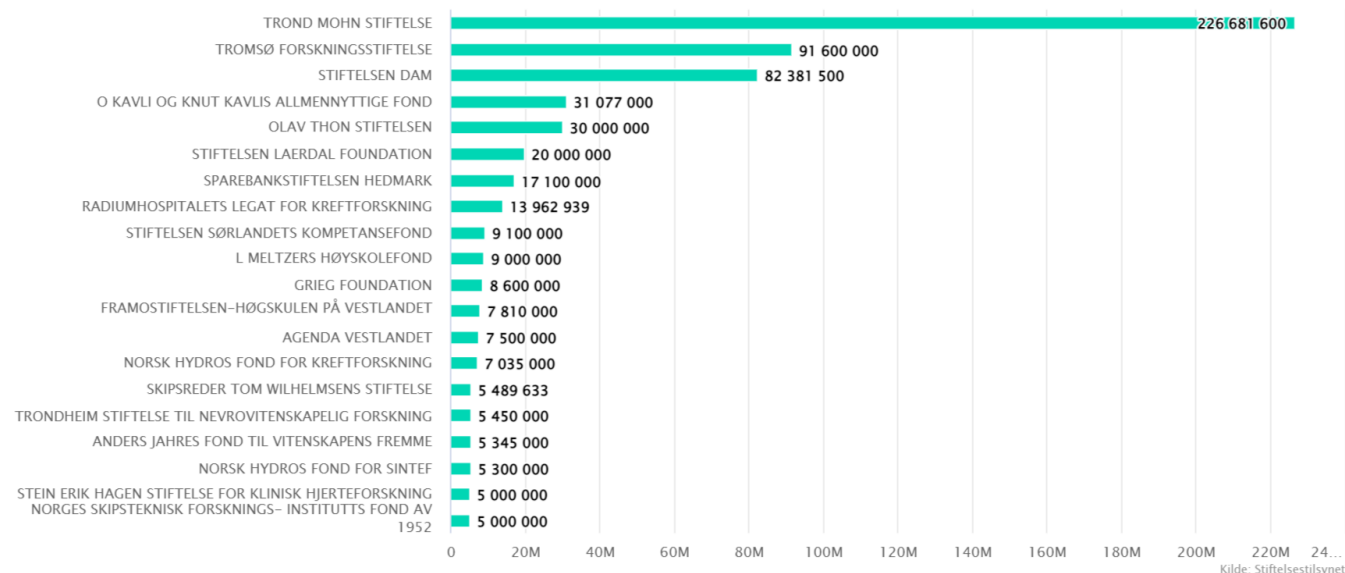
INSTITUTT FOR ENERGITEKNIKK (kr 372 310 000)

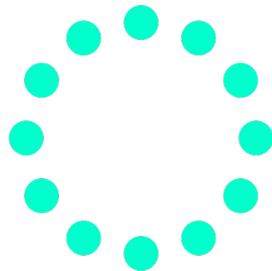
STIFTELSEN NORGES GEOTEKNISKE INSTITUTT (kr 333 349 172)

RADFORSK INVESTERINGSSTIFTELSE (kr 311 686 000)

Kilde: Stiftelsestilsynet/Stiftelsestilsynet/NTNU Handelshøyskolen

Stiftelsenes utdeling til forskning i fjor

Khrono

- 21. august 2022
- 26. august 2022
- 8. oktober 2022

ARENDA LUKA

Forskningen ser mot private for å løse finansieringsbehov

Det er lite private penger i norsk forskning sammenlignet med våre naboland, men etter krisen i Forskningsrådet diskuteres det om private stiftelser kan få en større rolle.

FORSKNINGSFINANSIERING

Stiftelser åpner for å gi mer penger til forskning

Private stiftelser åpner for å bidra mer til forskning hvis staten legger bedre til rette for det. Flere etterlyser en ny gaveforsterkningsordning.

FORSKNINGSFINANSIERING

Han styrer eit eige, lite forskingsråd

Kven skal betala for forskinga når det vert færre offentlege kroner? I Bergen har Trond Mohn Stiftelse tre milliardar forskingskroner på bok.

— Det var fint å få i gang dialogen om dette på Arendalsuka, men jeg tror ikke man løser det med å bare ha konferanser og snakke om det. Man trenger konkrete problemstillinger som man kan løse sammen. Man kan gjerne invitere inn stiftelser og andre private tidlig i fasen av håndtering av missions og andre forskningsprogrammer, råder Sveinung Hole.

Anne Kjersti Fahlvik

13 t ·

Fin sak fra Khrono om muligheter og kilder for ekstern forskningsfinansiering. Forskningsrådets og EUs midler utgjør idag stor andel, og stiftelser er viktige på enkelte områder. EU-andelen er økende og det er også stort potensiale i stiftelseslandskapet. Forskningsrådet setter i gang en analyse for å se på muligheter for innovative finansierings- og partnerskapsmodeller for forskning og innovasjon (generelt, for missions, for grønn omstilling mm). Vi ser også til andre land der stiftelser og kapitalaktører spiller en større rolle for forskningsfinansiering enn her hjemme.

KHRONO.NO

Han styrer eit eige, lite forskingsråd

Bærekraftig fôr

Regjeringen har satt seg som mål at alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr skal komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene i matsystemene. Befolkningsvekst, økt press på arealer og ressurser og mer usikre forsyningslinjer kan sette matsikkerheten under press.

Samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr skal bidra til nye og innovative løsninger for å utnytte ressursene bedre. Samtidig vil oppdraget gi viktige bidrag til de målene Norge har satt for klima, miljø, matproduksjon, sysselsetting og verdiskaping. Den endelige formuleringen av hovedmålet, tallfesting og videreutvikling av delmålene vil utvikles i en design- og implementeringsfase i 2022/2023.

Inkludere flere barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv

Regjeringen vil lansere et samfunnsoppdrag som skal inkludere flere unge i utdanning, arbeids- og samfunnsliv gjennom en tverrsektoriell og målrettet innsats. Ungt utenforskap er en stor samfunnsutfordring og har betydelige kostnader for den enkelte og for samfunnet. Utenforskap blant unge voksne har ofte rot i barne- og ungdomsårene.

Den endelige formuleringen av hovedmålet, tallfesting og videreutvikling av delmålene som retter seg mot skole og kvalifisering, helse, livskvalitet, mestring, deltakelse og inkludering, vil utvikles i en design- og implementeringsfase i 2022/2023.

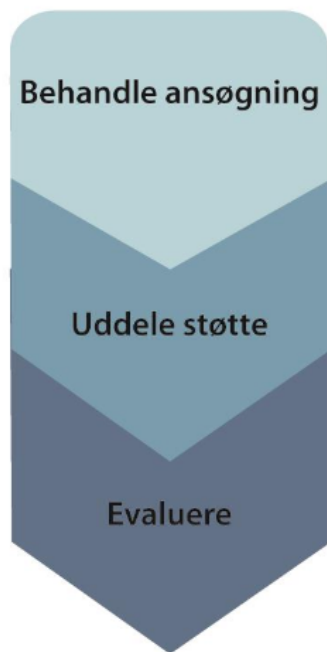

Tre hovedtyper af tilgange

Livskvalitet gennem
det byggede miljø

Klassisk velgørenhed

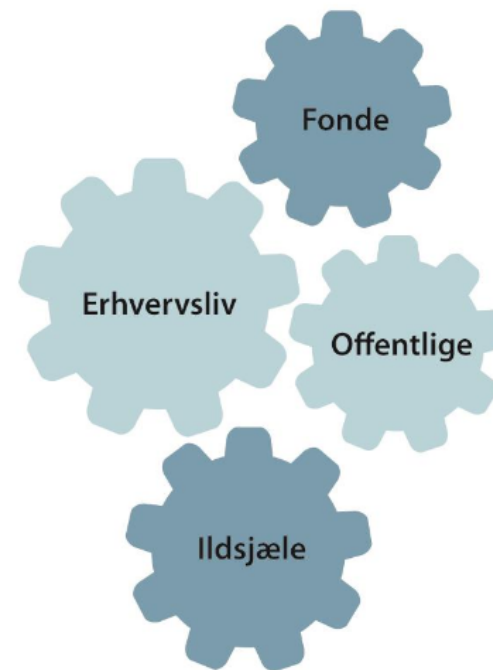
Mål: Støtte de bedst mulige projekter

Strategisk filantropi

Mål: Støtte de bedst mulige projekter

Katalytisk filantropi

Mål: Indflydelse på tværs af sektorer for at skabe forandring

Vårt formål

- Synliggjøre og øke forståelsen for stiftelsesinstituttet og stiftelsers samfunnsnyttige rolle.
- Arbeide for å sikre gode og forutsigbare rammevilkår for opprettelse og forvaltning av stiftelser.
- Utgjøre et forum for utveksling av erfaring og kompetanse blant stiftelser.

Stiftelsesforeningen

bjorn@stiftelsesforeningen.no
kirsti@cultiva.no